

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

ELDE ANTEP İŞİNE HAZIRLIK

ANKARA 2008

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılan değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	3
1. ANTEP İŞİ TEKNİĞİNDE MODEL BELİRLEME	3
1.1. Antep İşi	3
1.1.1. Tanımı	3
1.1.2. Desen Çiziminde Kullanılan Araç Gereçler	3
1.2. Diğer Nakışlardan Ayrılan Özellikleri	4
1.2.1. Kumaş Özelliği	4
1.2.2. İplik Özelliği	4
1.2.3. Desen Özelliği	4
1.3. Desen İçin Faydalanılan Kaynaklar	4
1.4. Uygulandığı Yerler	5
UYGULAMA FAALİYETİ	6
ÖĞRENME FAALİYETİ- 2	11
2. ANTEP İŞİNE UYGUN MALZEME İHTİYACINI BELİRLEME	11
2.1. Antep İşi Tekniğinde Kullanılan Kumaşlar	11
2.1.1. Çeşitleri	11
2.2. Antep İşi Tekniğinde kullanılan iplikler	13
2.2.1. Çeşitleri	13
2.2.2. Özellikleri	13
2.3. Antep İşi Tekniğinde Kullanılan Araçlar ve Gereçler	14
UYGULAMA FAALİYETİ	15
ÖĞRENME FAALİYETİ- 3	18
3. ANTEP İŞİ TEKNİĞİNDE KUMAŞI İŞLEMENE HAZIRLAMA	18
3.1. Ölçü-Oran	18
3.2. Antep İşi Tekniğinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri	18
3.3. Deseni Kumaşa Geçirmede Kullanılan Araç Ve Gereçler	18
3.4. Antep İşi İşleme Tekniğinde Kumaş Germe	19
3.4.1. Kumaş Germenin Önemi	19
3.4.2. Kumaş Germe Araçları	19
3.4.3. Kumaş Germe Yöntemleri	19
UYGULAMA FAALİYETİ	20
ÖĞRENME FAALİYETİ- 4	22
4. MOTİF FONU HAZIRLAMA	22
4.1. Hesap İşi Antikası	22
4.2. Susma	24
4.3. Rişliyö	24
4.4. Antep İşi Yapılırken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar	24
UYGULAMA FAALİYETİ	25
UYGULAMA FAALİYETİ	28
UYGULAMA FAALİYETİ	31
ÖĞRENME FAALİYETİ- 5	36
5. ANTEP İŞİ TEKNİĞİNE HAZIRLIK	36
5.1. Antika Yapılan Kumaş İpliklerini Desene Göre Kesme ve Çekme	36

UYGULAMA FAALİYETİ	37
MODÜL DEĞERLENDİRME	43
KAYNAKÇA	46

AÇIKLAMALAR

KOD	215ESB307
ALAN	El Sanatları Teknolojisi
DAL/ MESLEK	El Ve Makine Nakışları
MODÜLÜN ADI	Elde Antep İşine Hazırlık
MODÜLÜN TANIMI	Model belirleme, ürüne uygun malzeme seçimi, kullanılacak malzemeleri işlemeye hazırlama, kumaşı işlemeye hazırlama, motif fonu hazırlama, Antep işine hazırlık, konularının anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Ön koşul yok
YETERLİK	Elde Antep işi tekniğinde işleme için hazırlık yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile; gerekli ortam sağlandığında; ürüne uygun model belirleyecek, kullanılacak malzemeleri işlemeye hazırlayarak, tekniğe uygun olarak kumaşı işlemeye hazırlayıp, motif fonu hazırlayabileceksiniz. Amaçlar <ol style="list-style-type: none">1. Ürüne uygun olarak model belirleyip renklendirebileceksiniz.2. Ürüne uygun malzeme seçimi yapabileceksiniz.3. Tekniğe uygun olarak malzemeleri işlemeye hazırlayabileceksiniz.4. Tekniğe ve ölçüye uygun olarak kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz.5. Antep işi tekniğine uygun motif fonu hazırlayabileceksiniz.6. Antep işi tekniğine hazırlık yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Temiz ve aydınlık atölye. Donanım: Desen kitapları, fotoğraflar, dergiler, yapılmış ürün örnekleri, renk katalogları, kumaş, iplik, milimetrik kâğıt, parşömen kağıdı, çizimde kullanılan malzemeler, cetvel, kurşun kalem, renkli kalemler makas, renkli iplikler, ütü, ütü bezi, ütü masası, kasnak, kasnak bezi, işleme kumaşı.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda ise kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci

Türkler süsleyici sanatların her dalında yaratıcılıklarını ortaya koymuşlardır. Geçmişten günümüze kadar insanlar, duygu ve düşüncelerini ifade edebilmek için çeşitli yöntemler kullanmışlar. Bazen konuşarak anlaşmış bazen de duygularını yaptıkları işlemlere, giysilere ve kullandıkları eşyalara yansıtmışlardır.

Antep işi Gaziantep halkı tarafından yaygın olarak yapılan kültürümüz içinde önemli bir yere sahip olan bir işleme çeşididir. Geçmişten günümüze özelliğini kaybetmeden sadece kullanım alanları değişerek gelmiş ve halen Gaziantep'te yaygın olarak yapılmakta, çeyizlerde ilk sırayı almaktadır. Turistik değerinin fazla olması nedeni ile önemli ölçüde bir gelir kaynağı olarak görülmektedir.

Sizde; bu faaliyeti başarı ile tamamladığınızda bu güzel ve zevkli işleme için gerekli olan motif fonlarını hazırlayabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında ürüne uygun olarak model belirleyip renklendirebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Antep işine uygun desen ve yapılmış ürün örnekleri araştırınız, bulduğunuz örnekleri sınıf panosunda sergileyiniz.
- Desen ve yapılmış örnekleri arkadaşlarınızla inceleyiniz.

1. ANTEP İŞİ TEKNİĞİNDE MODEL BELİRLEME

1.1. Antep İşi

1.1.1. Tanımı

Antep işi; Gaziantep ve çevresinde yerli halk tarafından yaygın olarak yapılan kültürümüzü yansıtan bir Türk işlemesidir. İplik sayılarak ve çekilerek yapılmakta çeşitli ajur ve susmalardan oluşmaktadır. Kumaşın ipliklerinin kesilmesi, çekilmesi ve kalan ipliklerin üzerinin sarılmasıyla oluşur

1.1.2. Desen Çiziminde Kullanılan Araç Gereçler

- Milimetrik kâğıt
- Parşömen kâğıdı
- Kurşun kalem
- Renkli kalemler
- Silgi
- Kalem açacağı
- Cetvel
- Desen paftaları
- Yapılmış örnekler

1.2. Diğer Nakışlardan Ayrılan Özellikleri

1.2.1. Kumaş Özelliği

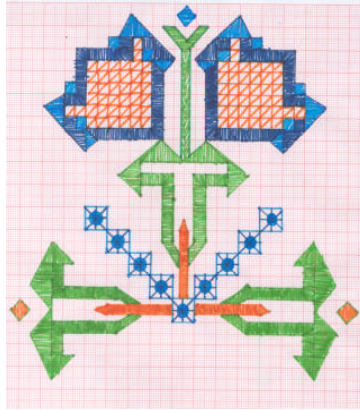
İpliği sayılabilen ve çekilebilen en ve boy iplikleri eşit dokunmuş düz yüzeyle kumaşlar üzerine uygulanır. Örneğin; panama keteni, yerli dokumalar, terilen, goblen, viskon gibi.

1.2.2. İplik Özelliği

Parlak, sağlam, çok kalın olmayan pürüzsüz iplikler kullanılır. Tek renk iplik kullanıldığı gibi renkli ipliklerle de işleme yapılır.

1.2.3. Desen Özelliği

Sayılabilen halı ve kilim desenleri, geometrik desenler, tabiattan alınan çiçek, yaprak ve insan figürleri, hayvan figürleri Antep işinin desen özelliğini oluşturmaktadır.

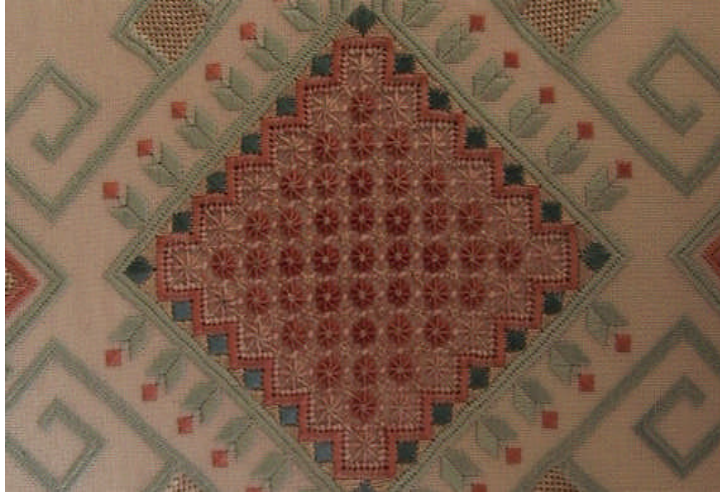
Şekil 1.1:Antep işi deseni

1.3. Desen İçin Faydalanılan Kaynaklar

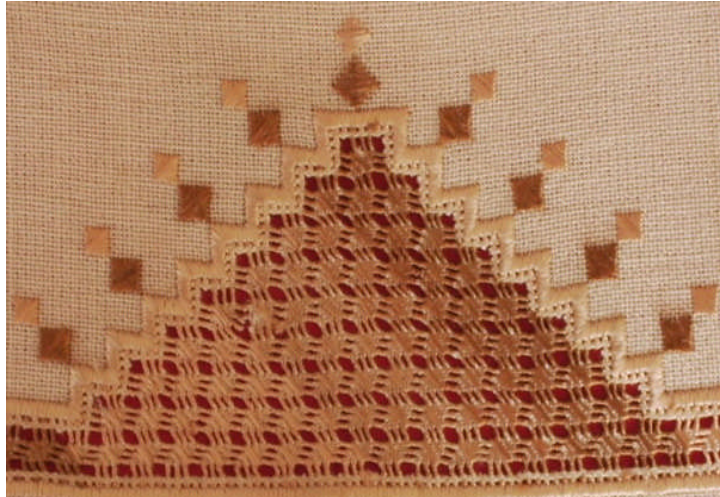
- Geometrik şekillerden
- Halı ve kilim motiflerinden
- Tabiattan (çiçek, yaprak)
- Desen kitaplarından
- Müzelerden
- Yapılmış örneklerden
- Eskiden yapılmış geleneksel giysi ve örtülerden faydalanılabilir.

1.4. Uygulandığı Yerler

Antep işi geçmişte çeşitli örtü ve kıyafetler üzerine uygulanmıştır (sabahlık, bluz, göynek, şal, bohça, oda takımları vb.). Şimdi yine yatak takımları, dekoratif örtüler, ev dekorasyonunda (abajur, tepsi örtüsü, perde vb.), her tür kıyafetlerde (Abiye kıyafetler, buluz ve sabahlıklarda, vb.), aksesuarlarda (fular, şal, terlik, çanta, broş, mendil, kolye ve düğmelerde, vb.) Antep işi işleme tekniği kullanılır.

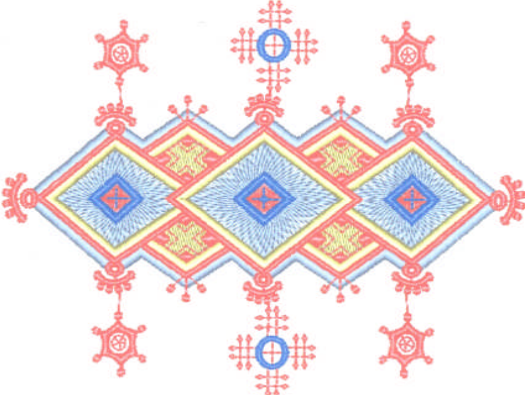
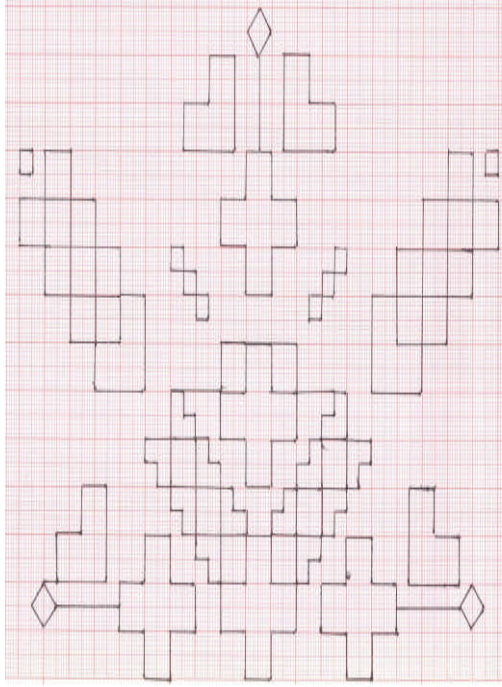

Resim 1.1: Keten üzerine alışılmış antep işi

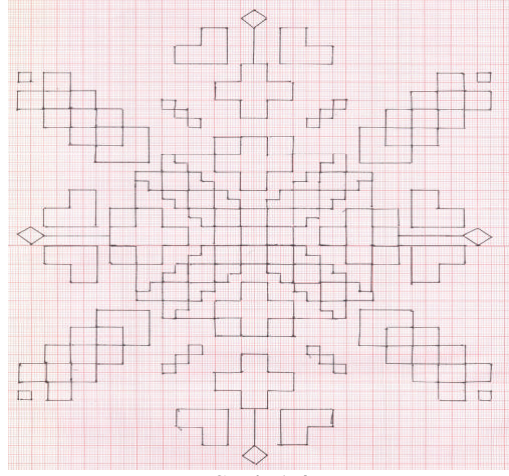

Resim 1.2: Cemelyan ajuru ve susmalarla işlenmiş örtü

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Yapılacak ürüne ve tekniğe uygun desen araştırınız.</p>	<p>➤ Halı kilim motiflerinden, geometrik desenlerden ve doğadan yararlanabilirsiniz.</p> <p>Şekil.12.</p>
<p>➤ Deseni tespit ediniz.</p>	 <p>Şekil.1.3</p> <p>➤ Kullanım alanına uygun desen seçiniz.</p>

➤ Kompozisyon hazırlayınız.

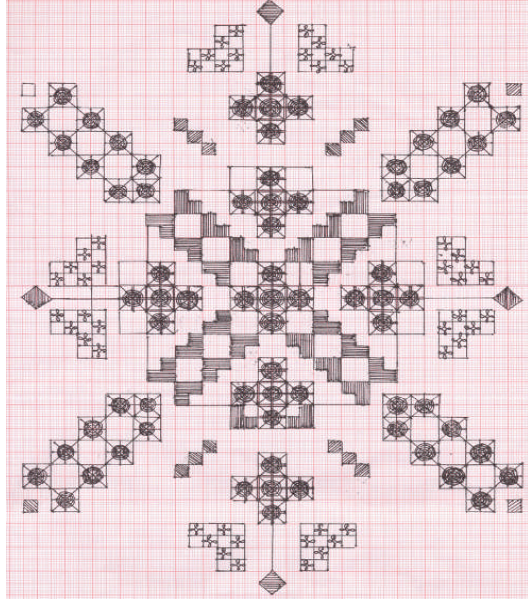

Şekil 1.4

➤ Seçilen desenin ve kullanım alanına uygun ölçülerde olmasına dikkat ediniz.

➤ Deseni milimetrik kâğıda çiziniz.

➤ Desen içerisinde motiflerde kullanılacak teknikleri çizim içerisinde gösteriniz.

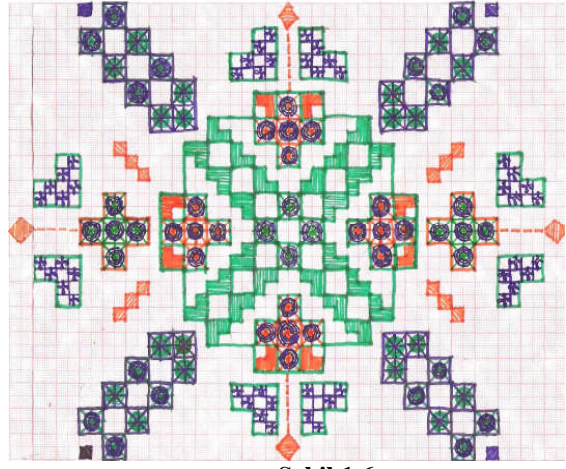

Şekil.1.5

➤ Deseni milimetrik kâğıda doğru sayıp net olarak çiziniz.

➤ Deseni renklendiriniz.

➤ Fona uygun renk seçmeye dikkat ediniz.

Şekil.1.6

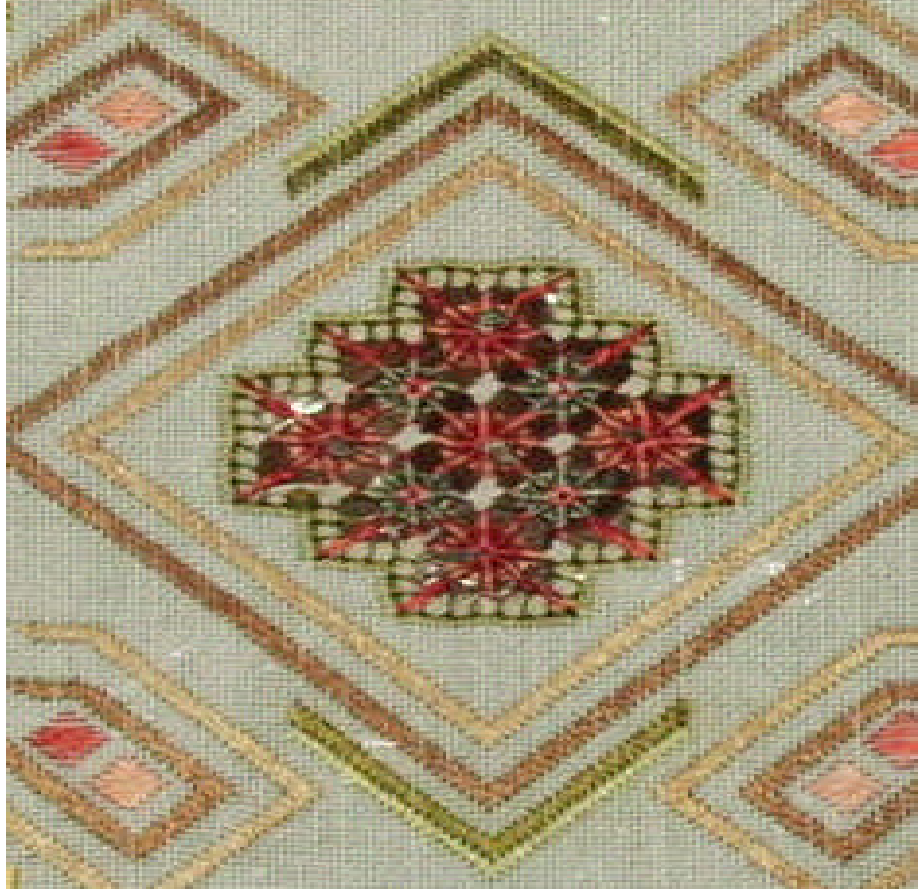
KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz yada arkadaşlarınızla değişerek değerlendiriniz.

İşlem Nu	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1	Antep işine uygun desen araştırdınız mı?		
2	Kullanım alanına uygun desen tespit ettiniz mi?		
3	Kompozisyonu ölçüye uygun hazırladınız mı?		
4	Deseni tekniğe uygun çizdiniz mi?		
5	Deseni renklendirdiniz mi?		

DEğERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine dönerek işlemleri tekrarlayınız. Cevaplarınızın tamamı “Evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

Resim1.6:Renkli Antep işi

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında, ürüne uygun malzeme seçimi yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Antep işine uygun kumaş ve iplik araştırması yapınız.

2. ANTEP İŞİNE UYGUN MALZEME İHTİYACINI BELİRLEME

2.1. Antep İşi Tekniğinde Kullanılan Kumaşlar

İpliği sayılabilen en ve boy iplikleri eşit dokunmuş düz yüzeyli tüm kumaşlar üzerine uygulanabilir.

2.1.1. Çeşitleri

Düzgün, en ve boy iplikleri eşit dokunmuş, ipliği sayılabilen ve çekilebilen kumaşlar kullanılabilir. Bunlar; pamuklu, ipekli, yünlü, sentetik, keten kumaşlardır. Örneğin;

- Terilen
- Yerel dokumalar
- Yün tela
- Krepdemor
- Ödemiş ipeği
- İpek
- Ham ipek
- Birman
- Bursa keteni
- Ödemiş keten
- Şile bezi
- Jorjet, vb. kumaşlar

Ödemiş ipeği

Yün tela

Bursa keteni

Keten

Birman

Resim 2.1:Kullanılan kumaşlar

2.2. Antep işi Tekniğinde kullanılan iplikler

2.2.1. Çeşitleri

Antep İşinde; pamuk, ipek, madensel iplikler kullanılır. Bunlar;

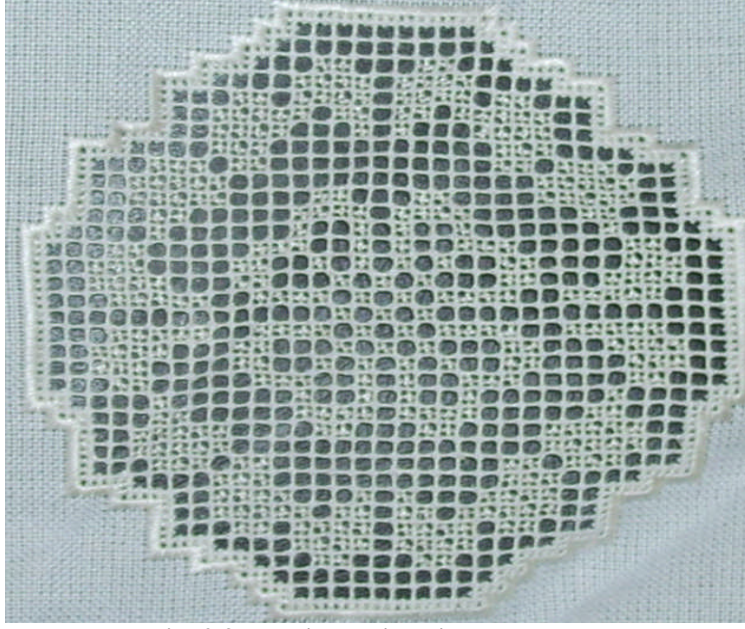
- Koton
- Muline,
- Pamukaki
- Nakış İpi
- Çamaşır İpekleri
- Floş
- Kordenetler
- Sim
- Sırma

2.2.2. Özellikleri

Pürüzsüz, parlak, naylon olmayan, ipekli ve pamuklu iplikler kullanılır.

Resim 2.2:Kullanılan iplikler

Resim 2.3:Mercimek ajuru ile çalışılmış rtü

2.3. Antep İşi Tekniğinde Kullanılan Araçlar ve Gereçler

- İşleme kumaşı
- İplikler
- Desen
- Makas
- İğne
- Milimetrik ve kareli kâğıt
- Paşşömen kâğıdı
- Kalem, silgi, cetvel

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Kullanılacak araç gereçleri belirleyiniz.</p> <p>➤ Ürüne uygun kumaş seçiniz.</p>	<p>➤ Kullanım alanını göz önünde bulundurarak araç gereç seçiniz.</p> <p>➤ İpliği sayılabilen en ve boy iplikleri eşit dokunmuş kumaş seçiniz.</p> <p>Resim 2. 4.</p>
<p>➤ Ürüne ve kumaşa uygun iplik belirleyiniz.</p>	<p>➤ Ürüne ve kumaşa uygun iplik seçimi yapınız.</p> <p>Resim 2. 5.</p>

➤ Yardımcı malzemeleri belirleyiniz.

➤ Desene uygun yardımcı malzeme seçiniz.

Resim 2. 6.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz yada arkadaşlarınızla değişerek değerlendiriniz.

İşlem Nu	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1	Ürüne uygun araç gereç seçtiniz mi?		
2	Ürüne tekniğe uygun kumaş belirlediniz mi?		
3	Ürüne ve kumaşa uygun iplik belirlediniz mi?		
4	Yardımcı malzemeleri seçtiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine dönerek işlemi tekrarlayınız. Cevaplarınızın tamamı “Evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 3

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında tekniğe ve ölçüye uygun olarak kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Ürüne uygun kumaş araştırması yapınız. Kumaş örnekleri toplayınız ve sınıfta arkadaşlarınızla inceleyiniz.

3. ANTEP İŞİ TEKNİĞİNDE KUMAŞI İŞLEMeye HAZIRLAMA

3.1. Ölçü-Oran

Yapılacak ürüne uygun ölçü belirlenir. Belirlenen ölçüler dikkate alınarak kumaş kesilir ve hazırlanır.

3.2. Antep İşi Tekniğinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri

- **Sayarak Desen Geçirme:** Antep işi uygulanırken desen aynı zamanda kumaşa geçirilmiş olur.

Not: Desen geçirme teknikleri konusunda detaylı bilgi için “İşlemeye Hazırlık Modülü”ne bakınız.

3.3. Deseni Kumaşa Geçirmede Kullanılan Araç Ve Gereçler

- İşleme için seçilen desen
- Milimetrik kâğıt
- Paşömen kâğıdı
- Kalemler (2B, 2HB)
- Toplu iğne
- Silgi
- Kalemıraş
- Mezura
- Cetvel
- Renkli kalemler
- Ütü
- Ütü masası

3.4. Antep İşi İşleme Tekniğinde Kumaşı Germe

3.4.1. Kumaşı Germenin Önemi

Antep işi iplikler kesilerek ve kalan iplikler sarılarak yapıldığı için germe işlemi önemlidir. Germe işlemi kasnak bezlerinden tutularak yapılmalıdır. Aksi takdirde kumaşta atmalar ve işlemede bozulmalar meydana gelebilir.

3.4.2. Kumaşı Germe Araçları

Kumaşı germede kullanılan araçlar:

- Kasnak ya da gergef
- Kasnak bezi ya da gergef bezi
- İşleme kumaşı
- İğne
- Makas
- Teyel ipliği
- Ekstrafor
- Ütü
- Ütü masası
- Ütü bezi

3.4.3. Kumaşı Germe Yöntemleri

- Kumaşı kasnak ile germe
- Kumaşı gergef ile germe

Kumaşı Kasnak ile Germe

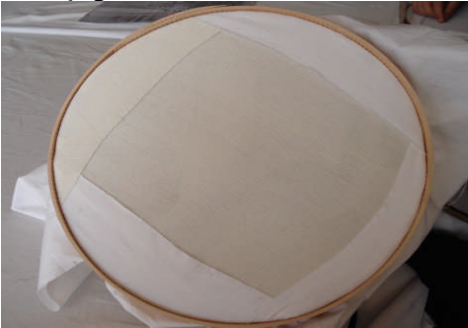
Kumaşın cinsine ve işleme tekniğine göre germe yöntemi kullanılır Antep işinde kumaşı kasnak ile germe yöntemi en çok kullanılan yöntemdir. Plastik olmayan kalın kenarlı ahşap kasnak kullanılmalıdır.

Kumaşı Gergef ile Germe

Kumaş özelliğine göre elde Antep işi yapımında gergefle germe yöntemi de uygulanabilir.

Not: Kumaşı kasnağa ve gergefe germe yöntemi için bakınız “İŞLEMEYE HAZIRLIK” MODÜLÜ.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaş hesabı yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Yapacağınız ürünün ölçüsünü alırken dikkat ediniz. En boy hesabı yapınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı istenilen ölçüye göre kesiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı keserken eğri kesmemeye dikkat ediniz. Düz iplik takip ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşın kenar sürfilesini yapınız.➤ Kumaşın orta teyelini alınız. <p>Resim. 3. 1</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Orta teyeli alırken kumaşın ortasını kaydırmamaya dikkat ediniz.➤ Kumaşın orta teyelini, sürfilesini, yapmak ve desen geçirme teknikleri için “İşlemeye Hazırlık Modülü”ne bakınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı geriniz. <p>Resim 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı doğru geriniz. Kasnak ve gergef bezlerini hazırlayınız ve dikiş. Tekniğe ve ürüne uygun olarak kumaşın en ve boy ipliklerine dikkat ederek kumaşı geriniz.➤ Germe işlemi yaparken kumaşı verevinden çekmeyiniz. Kumaşı kasnak bezlerinden tutarak geriniz. Ayrıntılı bilgi için bakınız “İŞLEMEYE HAZIRLIK MODÜLÜ”.
<ul style="list-style-type: none">➤ Desen başlangıç noktasını belirleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Desen ve yapılacak ürünü dikkate alınız.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz yada arkadaşlarınızla değişerek değerlendiriniz.

İşlem Nu	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1	Kumaş hesabı yaptınız mı?		
2	Kumaşı istenilen ölçüye göre kestiniz mi?		
3	Kumaşın kenar sürfilesini yaptınız mı?		
4	Kumaşın orta teyelini aldınız mı?		
5	Kumaşı tekniğe uygun gerdiniz mi?		
6	Desen başlangıç noktasını belirlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine dönerek işlemi tekrarlayınız. Cevaplarınızın tamamı “Evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 4

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında tekniğe uygun olarak motif fonu hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Antep işi yapılmış örnekleri ve resimler araştırınız. Bulduğunuz işlenmiş ürünleri veya resimleri sınıf panosunda sergileyiniz.

4. MOTİF FONU HAZIRLAMA

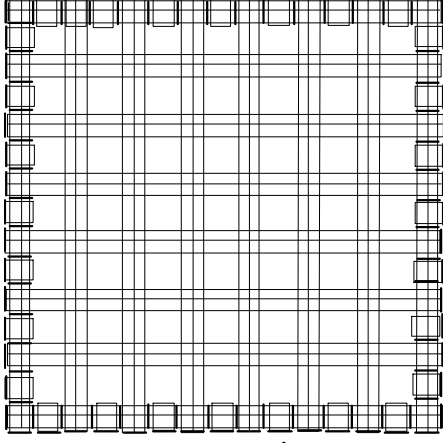
Antep ajurlarının yapılabilmesi için önce fonun (zeminin) hazırlanması gereklidir. Fonda yapılacak ajurlara uygun olarak kumaş iplikleri kesilir. Antep işinde motifler yapılmadan önce kesilen kumaş ipliklerinin atmaması için kenarlarının pekiştirilmesi gereklidir. Bunun için; hesap işi antikası, susma, ince sarma ve rişliyö teknikleri kullanılabilir.

4.1. Hesap İşi Antikası

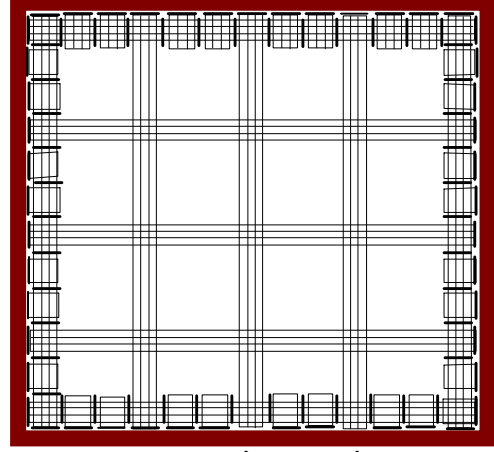
Antep işinde motif fonu oluşturmada kullanılan, kumaşın kesilen ve çekilen ipliklerin atmasını önlemek ve işi sağlamlaştırmak amacıyla yapılan bir işleme tekniğidir.

- **Antika ile Motif Fonu Hazırlama**

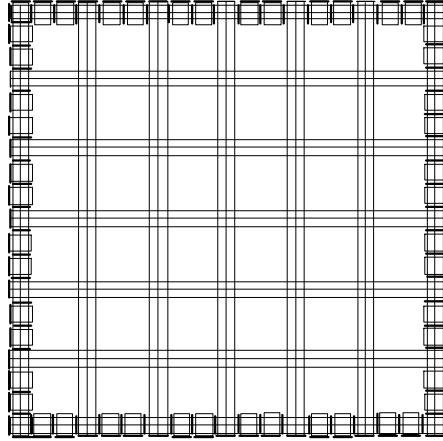
Antep işinde motif fonu işleme için temel unsurdur. Hazırlanacak motif fonu işlemenin muntazamlığını ve tekniklerin uygulanışını etkileyeceği için dikkat edilmelidir. Yapılacak ajur çeşitleri antika sayıları ile ilişkilidir. Bu bağlamda antika sayıları ve kesilişleri önemlidir. Yapılacak ajur çeşidine göre antika sayıları ve kesilişleri şöyledir.

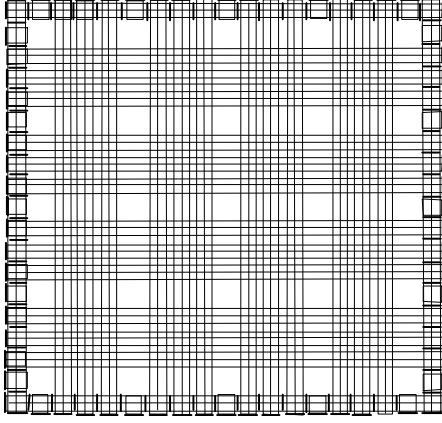
4.1: Mercimek Ajuru İçin
1 antika kes 1 antika bırak

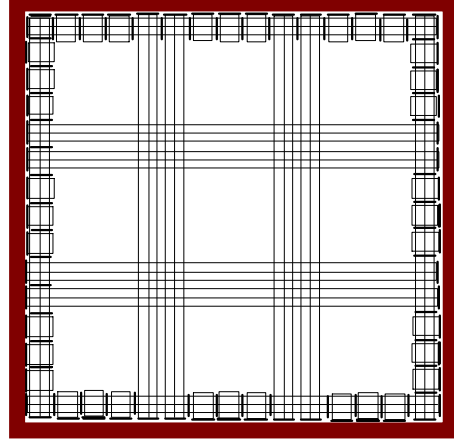
Şekil 4.2: Kartopu Ajuru İçin (Çift İplik Antika)
2 antika kes 1 antika bırak

Şekil 4.3: Örümcek Ajuru İçin
2 Antika Kes 1 antika bırak

Şekil 4.4: Çiğerdeldi ve Cemelyan Ajuru İçin
1 Antika Kes 3 Antika Bırak (4 İplik Antika)

Şekil 4.5.Çitime Badem Ajuru İçin
3 Antika Kes 2 Antika Bırak

4.2. Susma

Antikanın sağlamlaştırılması ve işin güzel görünmesi için antikanın kenarına yapılan bir işlemdir. Kumaşın ipliklerinin yanyana düz veya şekilli sarılmasıyla oluşur. Susma ayrıca Antep işinde süsleyici olarak da kullanılır.

4.3. Rişliyö

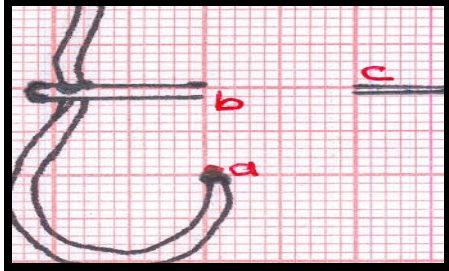
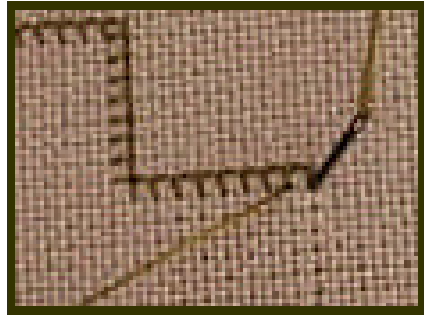
Antep işinde motif fonu oluştururken kullanılan bir tekniktir. Bir anlamda ilmek yapmadır. İplikleri kesmeden önce yapılabildiği gibi iplik kesildikten sonrada uygulanabilir. Rişliyö Antep işinde kenar temizleme yöntemi olarak da kullanılmaktadır.

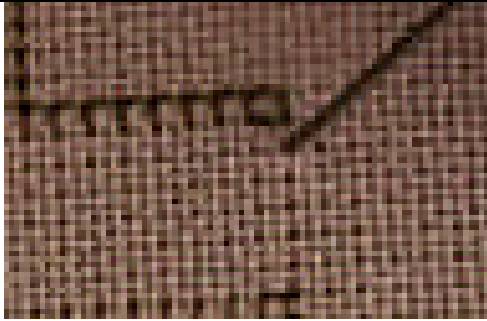
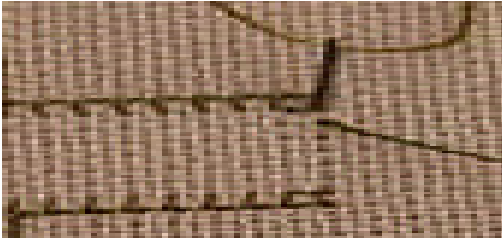
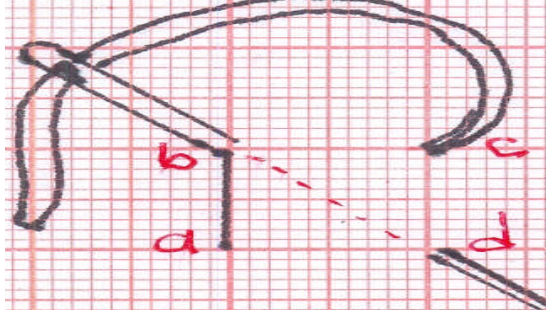
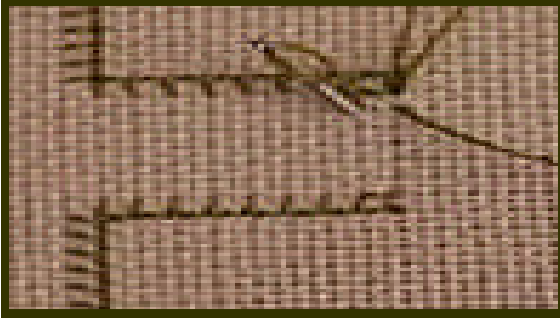
4.4. Antep İşi Yapılırken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar

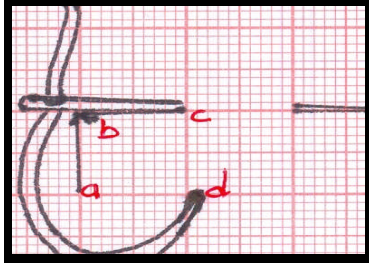
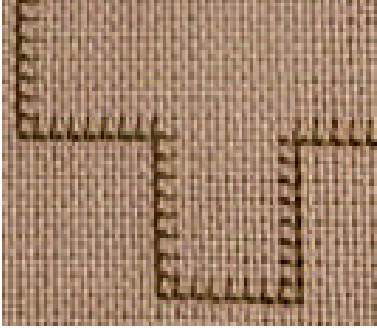
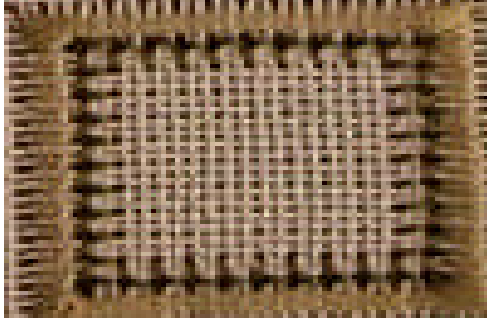
- Kumaşın gergin olmasına
- İnce kenarlı kasnak kullanmamaya
- Kumaş düz iplik yönünde germeye
- Kumaşın ütülü olmasına
- Antikaların düz iplik yönünde olmasına
- Antika ilmeklerinin iç tarafa gelmesine
- Yapılacak ajur tekniğine uygun olarak antika sayılarını belirlemeye
- Antika ipliklerini kumaşın tersinden kesilip çekilmesine
- İplik kesilirken her iki kenar ve son antikaların kesilmesine
- Karşılıklı gelen antikaların aynı iplik hizasında olmasına

UYGULAMA FAALİYETİ

Hesap İşi Antikası

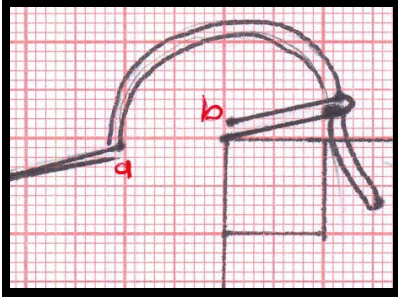
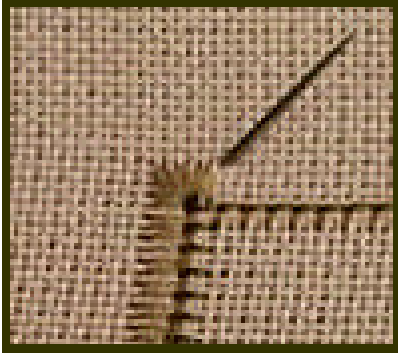
İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Çalışma yerini ve araç gereçlerini belirleyiniz.	➤ İşleme kumaşı, kasnak, kasnak bezi, iğne, iplik, hazırlanmış desen, makas, çamaşır ipeği, muline.
➤ Kumaşınızı kasnağa geriniz.	➤ Kumaşı kasnağa gererken zedelememeye dikkat ediniz.
➤ Kullanacağınız rengi tespit ediniz.	➤ Dikkatli çalışınız.
➤ İşleme yapacağınız yeri tespit ediniz.	➤ İşleme yapılacak yeri tespit ederken sol üst köşeden başlamaya çalışınız.
➤ İğnenize kullanacağınız iplik rengini geçiriniz.	➤ Düzenli çalışınız.
➤ İşleme yapacağınız noktadan iğneyi kumaşın yüzüne çıkınız.	
➤ İşlemeyi soldan sağa yapınız.	➤ Titiz ve düzenli çalışınız.
➤ İğnenizi kumaşın yüzüne a noktasından çıkınız.	➤ Antikaların düz iplik yönünde olmasına dikkat ediniz ➤ Kumaşın kalınlığına göre antika iplik sayısı artırılabilir veya azaltılabilir.
➤ İğneyi çıktığınız yerden 3 iplik yukarıya doğru sayarak b noktasına batınız.	
➤ En son battığınız yerden 3 iplik sağ tarafa doğru sayarak c noktasından çıkınız.	
	 <p>Şekil 4.6</p>
	 <p>Resim 4.1</p>
➤ Tekrar ilk battığınız b noktasına dönerek batınız.	

	 <p style="text-align: center;">Resim.4.2</p> <p style="text-align: center;">Resim 4.3</p>
<p>➤ c noktasından aşağıya doğru düz iplik yönünde 3 iplik sayınız. Alttan verev geçerek d noktasından çıkınız.</p>	 <p style="text-align: center;">Şekil 4.7</p> <p style="text-align: center;">Resim 4.4</p>

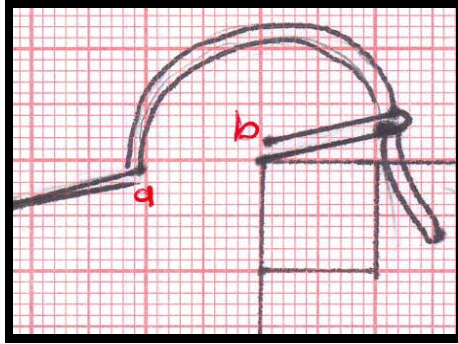
<p>➤ d noktasından 3 iplik yukarı doğru sayarak batınız(c noktasına). Sağa doğru 3 iplik sayarak iğnenizi kumaşın yüzüne çıkınız.</p>	 <p style="text-align: center;">Şekil 4.8</p>
<p>➤ Geriye dönerek c noktasına batınız.</p>	
<p>➤ Aynı işlemleri tekrarlayarak devam edini</p> <p style="text-align: center;">Resim 4.5</p>	<p>➤ İş güvenliğine dikkat ediniz.</p> <p style="text-align: center;">Resim 4.6</p>
<p>➤ Desenin şekline göre antika tamamlanınca ipliği alta geçirerek sağlamlaştırınız.</p>	<p>➤ Ekonomik olunuz.</p> <p>➤ İşleme sonunda ipliği işin tersinden antikaların aralarından geçirerek tutturunuz.</p>

UYGULAMA FAALİYETİ

Susma

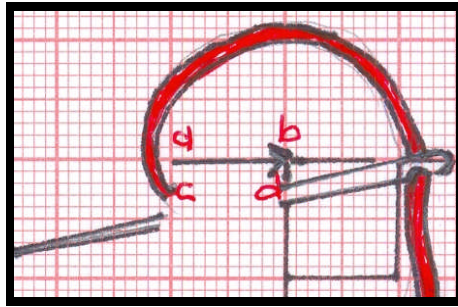
İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Çalışma yerini ve araç gereçlerini belirleyiniz.	➤ İşleme kumaşı, kasnak, kasnak bezi, iğne, iplik, hazırlanmış desen, makas, çamaşır ipeği, muline.
➤ Kumaşınızı kasnağa geriniz.	➤ Kumaşı kasnağa gererken zedelememeye dikkat ediniz.
➤ Kullanacağınız rengi tespit ediniz.	➤ Dikkatli çalışınız.
➤ İşleme yapacağınız yeri tespit ediniz.	➤ İşleme yapılacak yeri tespit ederken sol üst köşeden başlamaya çalışınız.
➤ İğnenize kullanacağınız iplik rengini geçiriniz.	➤ Düzenli çalışınız.
➤ İğnenizi kenar antikasından tutturarak kumaşın yüzüne çıkınız.	➤ İpliği işin tersinden antikaların aralarından geçirerek tutturunuz.
➤ İşlemeyi soldan sağa doğru yapınız.	➤ Titiz ve düzenli çalışınız.
➤ Yapılmış olan antikanın 4 iplik dışından iğneyi a noktasından kumaşın yüzeyine çıkınız.	 <p>Şekil 4.9</p> <p>Resim 4.7</p>

➤ Düz iplik yönünde antikaya doğru 4 iplik sayarak **b** noktasına batınız.

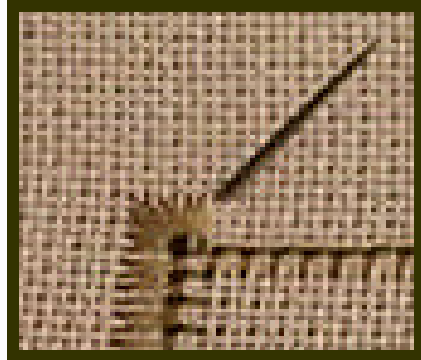

Şekil 4. 10

➤ İlk battığımız noktanın 1 iplik yanından **c** noktasından kumaşın yüzeyine çıkınız.
 ➤ En son battığımız noktanın 1 iplik yanına **d** noktasına batınız.

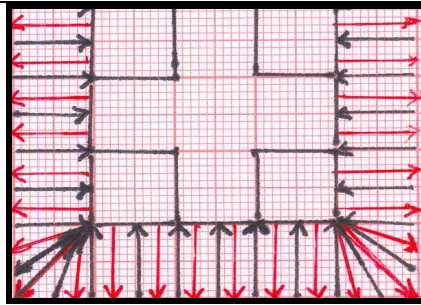

Şekil 4. 11

Resim 4. 8

➤ Yan yana 4 iplikten susma tekniğini yapmaya devam ediniz.
 ➤ Antikaların kenarları tamamlanıncaya kadar işlemeye devam ediniz

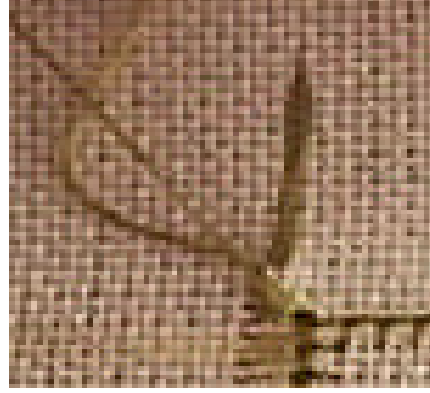

Şekil 4.12

➤ Köşeye geldiğinizde iç kısımda aynı noktaya dışta ise 4 iplik

tamamlanıncaya kadar her ipliğın arasına batarak çalışınız.

- Susmayı değişik şekillerde yapabilirsiniz.

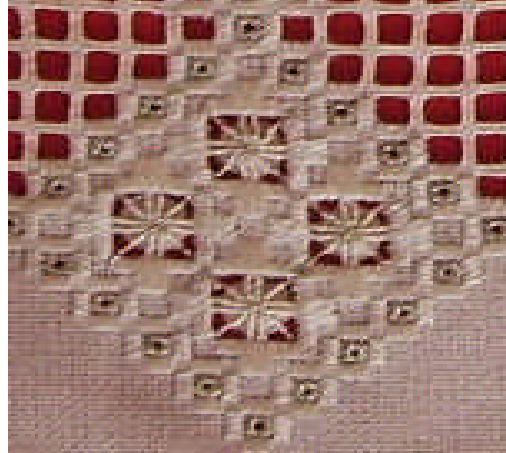

Resim 4. 9

Resim 4. 10

- İşlem bitince ipliği alta geçirerek sağlamlaştırınız.

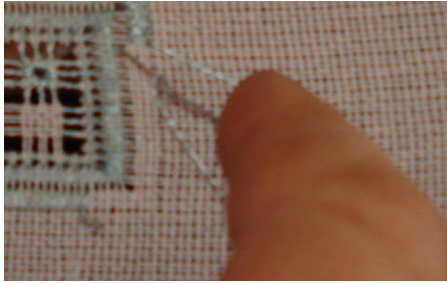
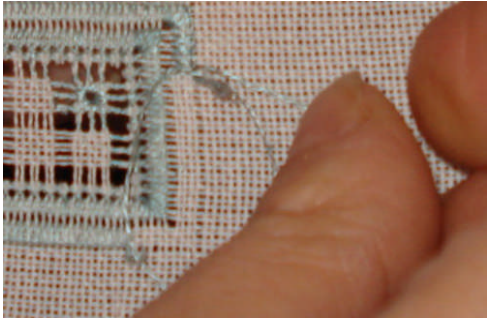

Resim 4.11. Susma ve ajurlarla çalışılmış bir motif

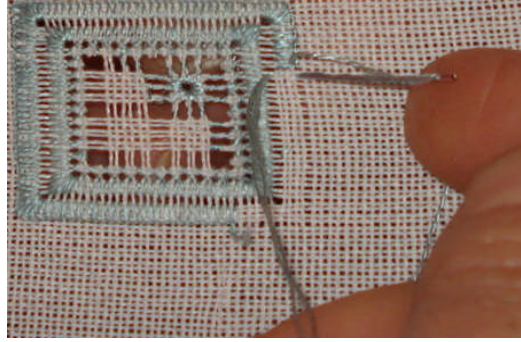
Not: Susma yaparken kőseye geldiğinizde iç kısımda aynı noktaya 4 kez, dışa doğru her ipliğın arasına batarak çalışınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Rişliyo

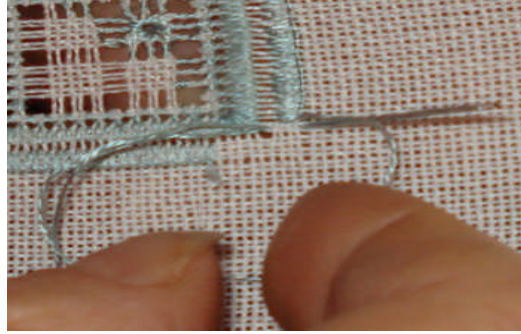
İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Çalışma yerini ve araç gereçlerini belirleyiniz.	➤ İşleme kumaşı, kasnak, kasnak bezi, iğne, iplik, hazırlanmış desen, makas, çamaşır ipeği, muline.
➤ Kumaşınızı kasnağa geriniz.	➤ Kumaşı kasnağa gererken zedelememeye dikkat ediniz.
➤ Kullanacağınız rengi tespit ediniz.	➤ Dikkatli çalışınız.
➤ İşleme yapacağınız yeri tespit ediniz.	➤ İşleme yapılacak yeri tespit ederken sol üst köşeden başlamaya çalışınız.
➤ İğnenize kullanacağınız iplik rengini geçiriniz.	➤ Düzenli çalışınız.
➤ İğnenizi kenar antikasından tutturarak kumaşın yüzüne çıkınız.	➤ İpliği işin tersinden antikaların aralarından geçirerek tutturunuz.
➤ İşlemeyi soldan sağa doğru yapınız.	➤ Titiz ve düzenli çalışınız.
➤ İğnenizi başlangıç noktasından kumaşın yüzüne çıkınız.	 Resim 4.12
➤ İpliğinizi sağa doğru kıvrarak halka yapınız. Elinizle gergin bir şekilde tutunuz.	 Resim4.13
➤ İğnenizi ilk çıktığınız noktaya tekrar batınız.	➤ İpliği sağ elinizden bırakmayınız.

- 4 iplik sağa doğru sayarak iğnenizi kumaşın yzeyine halkanın arasından çıkınız.

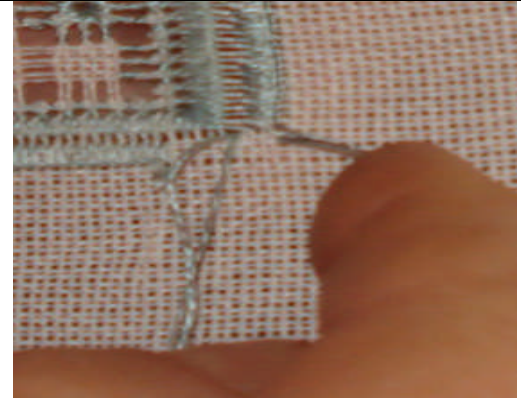
Resim 4.14

- İpliği elinizde halka yapınız ilk battığınız noktanın 1 iplik yanına batınız.

Resim 4.15

- 4 iplik sağa doğru sayarak halka yaptığınız ipliğin içinden çıkınız.

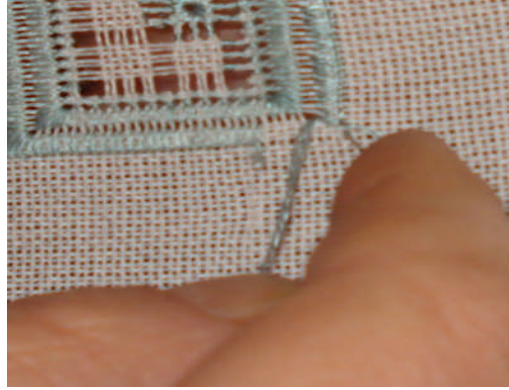
Resim 4.16.

➤ Köşeye geldiğinizde susmada olduğu gibi iç kısımda aynı yere batınız.

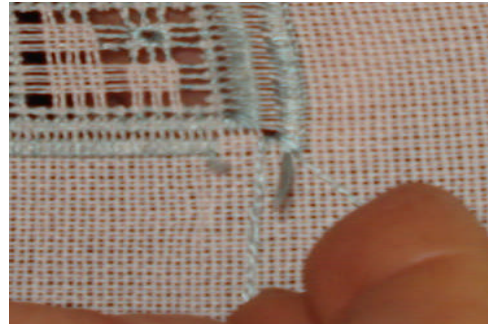

Resim 4.17

➤ Dış kısımda 4 iplik tamamlanıncaya kadar her ipliğin arasına batarak işleme devam ediniz.

Resim 4.18

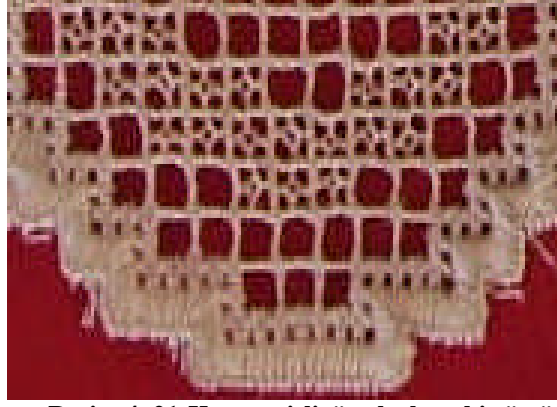

Resim 4.19

Resim 4.20

- Tamamlanınca ipliğinizi alta geçirerek sağlamlaştırınız.

Resim 4. 21:Kenarı rişliyö çalışılmış bir rtü

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek değerlendiriniz.

İşlem Nu	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.	Kumaşı kasmağa iyi gerdiniz mi?		
2.	Hesap işi antikasını doğru uygulayabildiniz mi?		
3.	Hesap işi antikasını kavrayabildiniz mi?		
4.	Susma tekniğini doğru uygulayabildiniz mi?		
5.	Rişliyö tekniğini doğru uygulayabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetinde ilgili konuya dönerek işlemleri tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 5

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında tekniğe uygun olarak Antep işi tekniğine hazırlık yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Antep işi tekniğinde yapılmış olan örnekler araştırınız. İplik kesme ve çekme yöntemlerini arkadaşlarınızla beraber inceleyiniz.

5. ANTEP İŞİ TEKNIĞINE HAZIRLIK

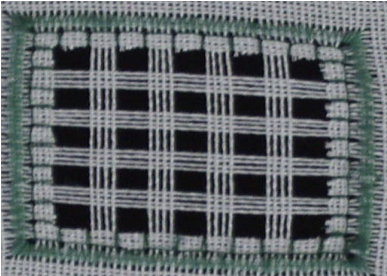

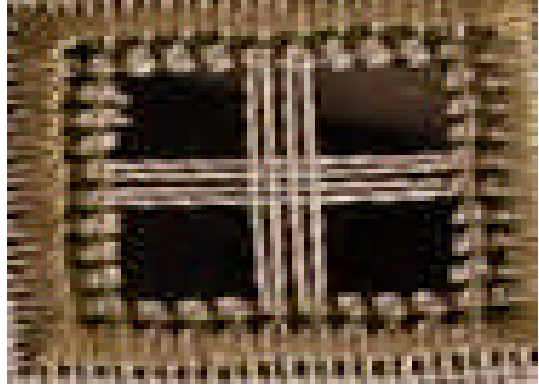
5.1. Antika Yapılan Kumaş İpliklerini Desene Göre Kesme ve Çekme

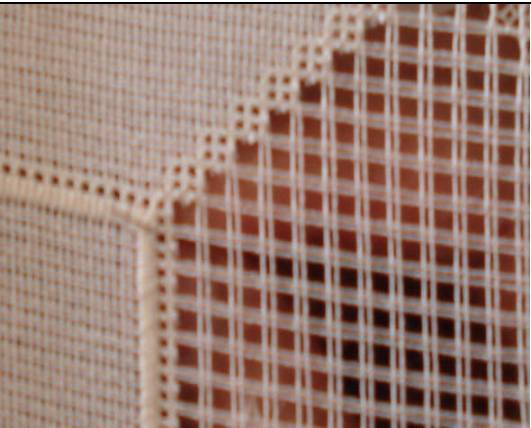
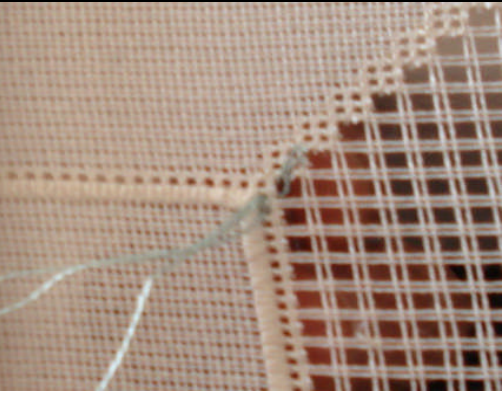
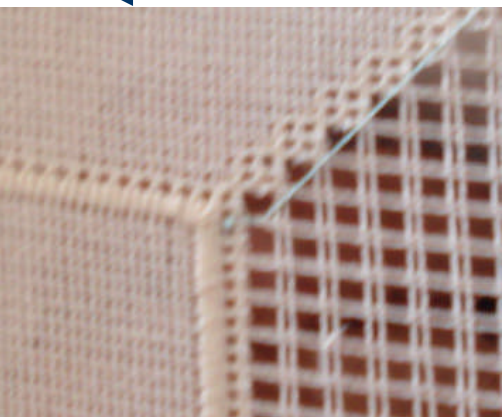
Antika tamamlandıktan sonra işlemeye geçmeden önce antika ipliklerinin kesilmesi gerekir. İplik kesme yapılacak iğne tekniğine ve desene uygun olarak değişir. Antika iplikleri kesilirken kumaş kasmağa gerilir ve iplikler tersinden kesilip, çekilir.

İplikleri kesildikten sonra kalan antika iplikleri sarılır. Filtre tekniği işleme esnasında yapılabildiği gibi uygulamayı düşündüğümüz tekniğe geçmeden önce de yapılabilir. Ancak renkli işleme yapılacak ise filtre tekniğinin önce yapılması uygun olur.

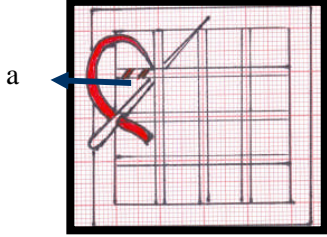
UYGULAMA FAALİYETİ

Filtre

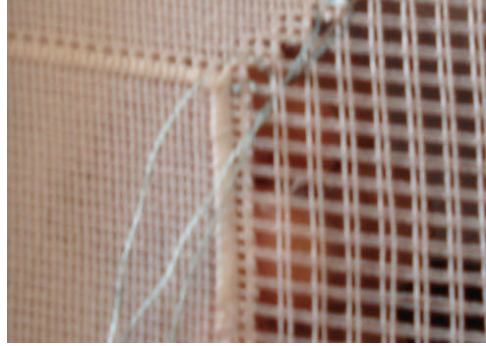
İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Desene göre iplikleri kesilecek yeri belirleyiniz	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik keserken kasmağı geriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Antika ipliklerinden ilk antikayı kesiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Yapacağınız ajur tekniğini dikkate alınız.➤ Kesmeden önce kontrol ederek ilk ve son antikanın kesileceğinden emin olunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İkinci antikayı bırakınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Üçüncü antikayı kesiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Antikaları keserken karşılıklı gelmesine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Dördüncü antikayı bırakınız.➤ Bu işleme antikalar tamamlanıncaya kadar devam ediniz. <p>Resim 5.2</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik keserken makası dik tutunuz. İnce uçlu makas kullanınız. <p>Resim 5.1</p>
<ul style="list-style-type: none">➤ İplikleri kalın bir iğne yardımı ile işlemenin tersinden çekiniz.	 <p>Resim 5.3</p>

<p>➤ İşlemeye sol üst köşeden başlayınız.</p>	 <p style="text-align: center;">Resim 5.4</p>
<p>➤ İğnenizi işlemenin tersinden tutturarak kumaşın yüzüne çıkınız.</p>	 <p style="text-align: center;">Resim 5.5</p>
<p>➤ A noktasından başlayarak enine olan antika ipliğini iki kere sarınız.</p>	<p style="text-align: center;">a ←</p> <p style="text-align: center;">Resim 5.6</p>

- İğnenizi işin tersinden verev olarak geçiniz.

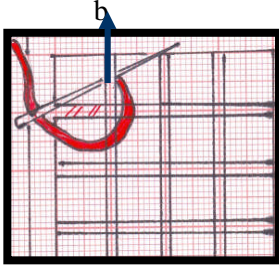

Şekil 5.1

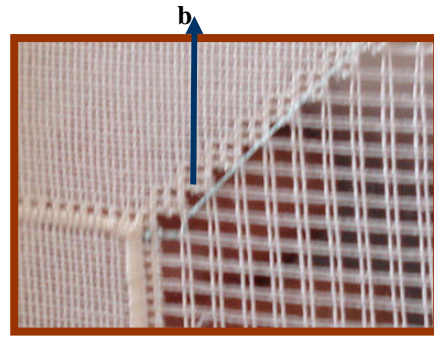

Resim 5.7

- Boyuna olan antika ipliğini sarınız.

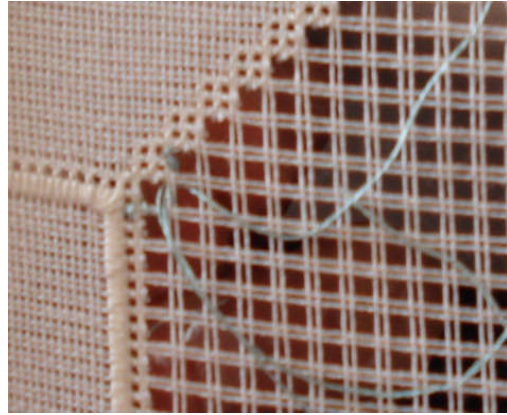

Şekil 5.2

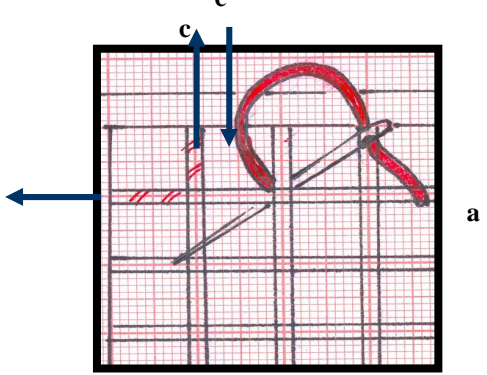
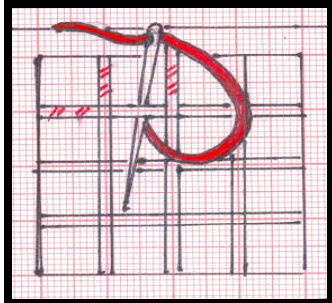
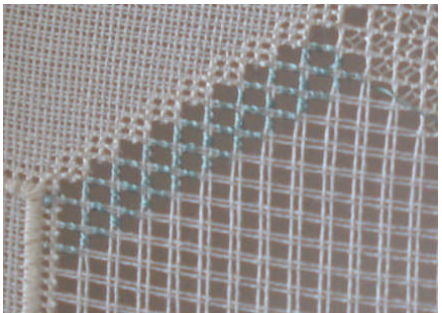

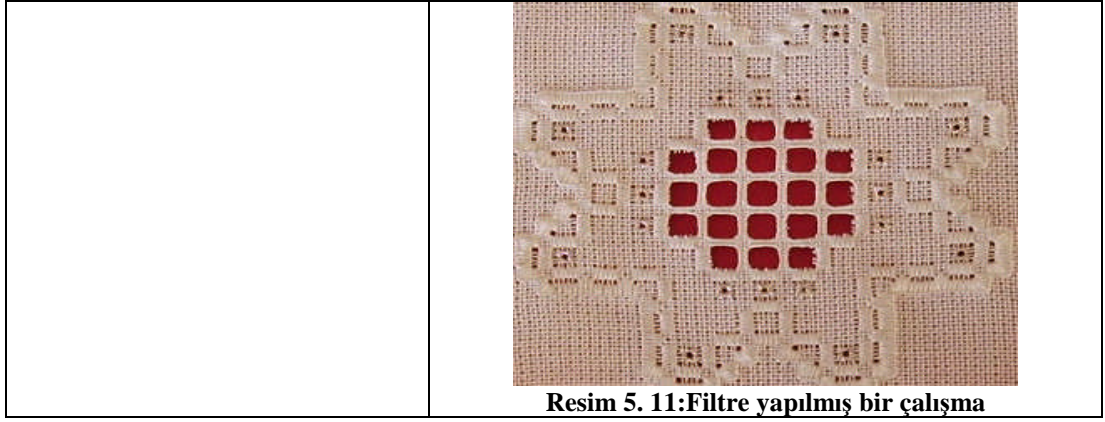
Resim 5.8

- İğnenizi kenar antikasına çıkınız. Kenar antikasının üzerinde batıp çıkararak ikinci sıraya geçiniz.

Resim 5.9

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Boyuna olan antika ipliğini sarınız. ➤ Alttan verev geçiniz. 	 <p style="text-align: center;">Şekil 5.3</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Enine olan antika ipliğini sarınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İşlemeye verev olarak devam ediniz. <p style="text-align: center;">Şekil 5.4</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aynı işlemleri tekrarlayınız. ➤ Kalan antika bacaklarını merdiven basamağı şeklinde verev olarak sarınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Antika ipliklerini karıştırmadan sarınız. <p style="text-align: center;">Resim 5.10</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İşleme tamamlanınca ipliğinizi alta geçirerek sağlamlaştırınız. 	

Resim 5. 11: Filtre yapılmış bir çalışma

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek değerlendiriniz.

İşlem Nu	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.	İplik kesilecek yeri belirlediniz mi?		
2.	Kesmeden önce ipliklerin karşılıklı gelip gelmediğini kontrol ettiniz mi?		
3.	Antikaları doğru kestiniz mi?		
4.	En baştaki ve en sondaki antikaları kestiniz mi?		
5.	Kesilen iplikleri doğru çektiniz mi?		
6.	İşleyemeye doğru yerden başladınız mı?		
7.	Kalan antika ipliklerini verev yönde doğru olarak sardınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetinde ilgili konuya dönerek işlemleri tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

UYGULAMA SORUSU

Bitmiş ölçüsü:

Eni:20 cm

Boy: 30cm olan tepsi örtüsü üzerine Antep işi tekniğine uygun desen çizerek renklendiriniz ve tekniğe uygun motif fonu hazırlayınız.

İşlem Basamakları	
1.	Antep işi tekniğine uygun desen araştırması yapınız.
2.	Desen çizimi yapınız.
3.	Deseni renklendiriniz.
4.	Ürüne uygun kompozisyon hazırlayınız.
5.	Desene, ürüne ve zevkinize uygun malzeme seçimi yapınız.
6.	Kumaşı işlemeye hazırlayınız.
7.	Uygun teknikle deseni kumaşa geçiriniz
8.	Germe tekniğini uygulayınız.
9.	Motif fonu hazırlayınız.
10.	Ürün üzerinde antika tekniğini yapınız.
11.	Ürün üzerinde desene ve tekniğe uygun susma çeşitlerini uygulayınız.
12.	Antep işi yapılırken dikkat edilecek noktaları öğreniniz.
13.	Antep işi tekniğini uygulamaya hazırlık yapınız.
14.	Tekniğe ölçüye uygun kalite kontrolü yapınız.
15.	Zamanı iyi kullanınız.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek değerlendiriniz.

İşlem Nu	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1	Antep işi tekniğine uygun desen araştırması yaptınız mı?		
2	Desen çizimi yaptınız mı?		
3	Deseni renklendirdiniz mi?		
4	Ürüne uygun kompozisyon hazırladınız mı?		
5	Desene, ürüne ve zevkinize uygun malzeme seçimi yaptınız mı?		
6	Kumaşı işlemeye hazırladınız mı?		
7	Uygun teknikle deseni kumaşa geçirdiniz mi?		
8	Germe işlemi doğru uyguladınız mı?		
9	Ürün üzerinde hesap işi antikası tekniğini uyguladınız mı?		
10	Susma tekniğini uyguladınız mı?		
11	Antika ipliklerini doğru kesip çektiniz mi?		
12	Antika ipliklerini doğru sardınız mı?		
13	Tekniğe ve ölçüye uygun kalite kontrolü yaptınız mı?		
14	Zamanı iyi kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa işlem basamaklarına geri dönünüz.

KONTROL LİSTESİ

Tamamlamış olduğunuz modülün sonunda bu kontrol listesini kendiniz ya da arkadaşlarınızla değişerek değerlendiriniz.

İşlem Nu	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1	Aydınlık ve temiz bir ortam sağladınız mı?		
2	Tekniğe uygun desen araştırdınız mı?		
3	Çizim malzemelerinizi hazırladınız mı?		
4	Tekniğe uygun kumaş hazırladınız mı?		
5	Deseni tekniğe uygun çizdiniz mi?		
6	Deseni tekniğe uygun renklendirdiniz mi?		
7	Kompozisyon hazırladınız mı?		
8	Deseni tekniğe uygun olarak kumaşa geçirdiniz mi?		
9	Tekniğe ve ürüne uygun malzeme seçimi yaptınız mı?		
10	Kumaşı işlemeye hazırladınız mı?		
11	Nakış malzemelerinizi hazırladınız mı?		
12	Zamanı iyi kullandınız mı?		
13	İş kazalarına karşı önlem aldınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Bu modüldeki tüm uygulama faaliyetlerini ve modülün sonundaki değerlendirme testini ve uygulama sorusunu başarı ile tamamladıysanız bir sonraki modüle geçebilirsiniz.

KAYNAKÇA

- Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi, **Öğrenci Ders Notları**, 1982-1986.
- KORKUSUZ YÜKSEL Süheyla, **Nakış**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1997.
- MEGEP ,**Alan ve Dal Modülleri**, 2006
- MUZAFFER ÖZBAŞ, **Çeşitli Antep Ajurları**
- YALVAÇ Özden, **Yayınlanmamış Çalışmalar**, 1975- 1979.
- YILMAZ Kezban, **Yayınlanmamış Çalışmalar**, 1982- 1986.
- KERVANCIOĞLU Hatice, **Yayınlanmamış Çalışmalar**
- UYAR Serpil, **Yayınlanmamış Çalışmalar.**
- ÖZTÜRK Necla, **Yayınlanmamış Çalışmalar.**
- KOÇAK Erhan, **Yayınlanmamış Çalışmalar**, 2007.